نەسىردىن ئەپەندى لەتىپىلىرىدىن

دۇردانىلەر

(1)

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

نەسىردىن ئەپەندى لەتىپىلىرىدىن

دۇردانىلەر

(1)

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى

责任编辑：米克丽·阿布都热合曼
责任校对：阿布列孜·阿巴斯
伊巴代提.亚森
封面设计：阿里甫·夏
技术编辑：买买提艾力·里提甫

阿凡提笑话的人生智慧

（1）

（维吾尔文）

艾克拜尔.吾拉木 整理

新疆青少年出版社出版
（乌鲁木齐市胜利路100号 邮编：830001）
新疆新华书店发行 新疆新华印刷二厂印刷
850×1168毫米 32开本 3.375印张
2002年5月第1版 2006年1月第2次印刷
印数：5071—8070

ISBN7－5371－4032－4/C·107 定价:5.00元
如有印刷装订问题请直接同出版社调换

مەسئۇل مۇھەررىرى: مېھرى ئابدۇراخمان
مەسئۇل كوررېكتورلىرى: ئابلىز ئابباس
ئىبادەت ياسىن
مۇقاۋىنى لايىھىلىگۈچى: غالىب شاھ
تېخىردىداكتورى: مۇھەممەد ئەلى لىتىپ

نەسرىدىن ئەپەندى لەتىپىلىرىدىن دۇردانىلەر

(1)

نەشرگە تەييارلىغۇچى : ئەكبەر غۇلام

*

شىنجاڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر نەشرىياتى نەشر قىلدى
(ئۈرۈمچى شەھىرى غالىبىيەت يولى 100 - قورۇ ، پ : 830001)
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسىدىن تارقىتىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا 2 - باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
ئۆلچىمى : 850×1168مم ، 32 كەسلەم ، باسما تاۋىقى : 3.375
2002 - يىل 5 - ئاي 1 - نەشرى
2006 - يىل 1 - ئاي 2 - بېسىلىشى
ISBN7－5371－4032－4/C・107
سانى : 5071—8070
باھاسى : 5.00 يۈەن

بېسىلىشتا ، تۈپلەشتە خاتالىق بولسا نەشرىياتىمىزغا ئەۋەتىڭ ، تېگىشىپ بېرىمىز .

مۇندەرىجە

ئەمدى ياڭاق يېمىگىن! 1

سېنى خۇش قىلاي دېگەن 3

خاتا ئويلاپ قاپسىز 4

ئۇ تۆگە بولمىسا! 6

بەلكىم راست ئوخشايدۇ 7

ئاۋۋال مەن تەپتىم 8

ئۇلار ئادەم چىشلەيدۇ 9

رەھىمسىز قۇياش 10

ئېشەكنىڭ زارىدىن قېچىپ 11

مەرھۇم ئانامغا دۇئا قىلىمەن 12

مەن دادام بىلەن بىللە كەلدىم 13

بىر يىلدىن كېيىن 14

خۇداغا ھەمراھ بولۇش 15

پۇل تۆلىگەنلەر نەي چالالايدۇ 16

بىر كۈن قانچە سائەت 17

سىلەرگە كىم دېدى 18

بىر قىيىن سوئال 19

شاگىرت 20

قوي يېمەيدىغان بۆرە 21

شاپىلاقنىڭ ئىزى قالىدۇ 22

ئېشەك چۆپنى يەپ بولۇپ كەتتى 23

بالىڭىزنىڭ قورسىقىدا 24

بىز قانداق تېپىشقان 25

ئېھتىيات قىلغان ياخشى 26

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

مېنىڭ دادام ئەڭ ئەقىللىق 27
مەن ئادەم ئالداشنى ياخشى كۆرمەيمەن 28
يۇمايلا يەۋېتىپتىمەن 29
سوپۇننى قانداق تازىلىغىلى بولىدۇ؟ 30
سەن ئۇخلاپ قالغاندا چالىمەن 31
كۆن ئايدىن قورقىدىكەن 32
ئىچىگە مۇشۇك تاشلىۋەتتىم 33
يەنە قانداقسىغا سېرىقماي يۇقى قالسۇن؟ 34
مەن ئۇنىڭ بالىسى بىلەن ئوينىدىم 35
قېرى ئىت 36
بەش ئەزاسى يوق قوي 37
ئاي بىلەن يۇلتۇز 38
موللام نومۇرنىڭ ھەممىسىنى ئوغلىغا بېرىدۇ 39
ياڭاق بۆلگەننىڭ ھەققى 40
قالغان گەپنى كېيىن دېيىشىمىز 41
دانا 42
ئاۋۋال سۇ ئۇزۇشنى ئۆگىنىپ كېلەي 43
خۇدايىم بەرسۇن! 44
سىز ئالدىنىپ قاپسىز 45
شۇملۇقنىڭ بىشارىتى 46
ئۇسساپ قالمىسۇن دەپ 47
ھېسابلاش 48
ئۆزۈمنى بېلىقمىكىن دەپتىمەن 49
خىجىل بولىدىغان ئىش 50
يارلىقىڭىزنى يېزىۋاتىمەن 51
ۋىجدانىڭنى تارازىلاپ باق 52
سىزنى قوشقاندا بەش بولىدۇ 53
پۇل ۋە ئابرۇي 54

مېۋىسىنى كىم يەيدۇ 55
تەكىيە قىلاتتىم 56
ئېشەك بار يەرگە 57
جاھاندا يوق كۆن 58
چۈشىنىڭ تەبىرى 59
مۇكاپاتنىڭ يېرىمى 60
ئۇخلىۋېلىپ كەلگەن 61
ئابىي رەھمەت 62
ئادەم بولۇشنىڭ يولى 63
كۈندۈزدىكى يۇلتۇز 64
گۇۋاھلىق بېرىش 65
پەرىشتىلەرنىڭمۇ ماڭا ھاجىتى چۈشۈپتۇ - دە! 66
كالاچىنىڭ مىجەزى 67
ئاللانىڭ ئۆيى 68
ئەركەكزەدەك بېلىق 69
ساراڭنى گەپكە كۆندۈرۈش 71
پەرقى چوڭ ئەمەس 72
كاللىسىغا ئەقىل توشۇپ كەتكەن 73
پاراڭلىشىۋاتقاندا 74
رەڭگىڭىز ئانچە ياخشى ئەمەس 75
ئۆلمىگۈر ئەبلەخ 76
تەمى سىزنىڭ يانچۇقىڭىزدا 77
ئۆچكىنىڭ مۈڭگۈزى ئۇچۇن 78
زىندانىنى كۆزدىن كەچۈرۈش 79
ئىشەنمىسەڭلار، ئۆلچەپ بېقىڭلار 80
كىمنىڭ ئىچى قىزىۋاتىدىكىن 81
ئات تونۇش 82
كۆزۈك ئاغرىسا، قولۇڭنى تارت 83

ئېگىز تامغۇ پايلىمايدۇ 84
خىجىل بولماسلىق ئۈچۈن 85
ئۆزىنىڭ تونى 86
قازىنىڭ ئۈلپىتى 87
نومۇسنى بىلمەيدىغان ئادەم 88
چۈش 89
ئەپەندىنىڭ مەسلىھەتى 90
كۆزىڭىز كور بولۇپ قاپتۇ دەپ 91
ھىيلىگەر كېيىك 92
ئادالەت تېشى 93
بەسلىشىش 94
پاتپاراقچىلىق سۇنايچىنىڭ ئۆيىدە 95
دادىڭىزنى دوراپسىز 96
ئۆلۈكتىن سوراڭلار 97
گۇۋاھ بولۇش 98
پۇلىڭىز «كۈچۈكلەيدۇ» 99
ئېھتىياجىغا باغلىق 100

ئەمدى ياڭاق يېمىگىن!

ئەپەندىنىڭ كۆزى ئانچە ياخشى كۆرەلمەيدىغان بولۇپ قاپتۇ. خەقلەر ئەپەندىگە كۆپرەك ياڭاق يەپ بېرىشنى مەسلەھەت بېرىپ، ياڭاقنىڭ كۆزگە پايدىسى بار دېيىشىپتۇ. ئەپەندى يېمىش بازىرىغا بېرىپ بىر تاغار ياڭاق سېتىۋېلىپ، يول بويى يېگەچ مېڭىپتۇ؛

يولدا تۇيۇقسىز ئالدىغا بىر بالا كېلىپ سالام بېرىپتۇ. بۇنداق ئەدەپ - قائىدىلىك بالىلارنى بەك ياخشى كۆرىدىغان ئەپەندى دەرھال ياڭاقتىن بىر تالنى ئېلىپ بۇ بالىغا بېرىپتۇ - دە:

— جىمى بالىلار ساڭا ئوخشاش ئەدەپ - قائىدىلىك بولسۇن! — دەپتۇ.

ھېلىقى بالا ياڭاقنى ئېلىپ، «رەھمەت ئەپەندى!» دېگىنىچە كېتىپ قاپتۇ. ئۇ ياڭاقنى يەپ بولغاندىن كېيىن، يەنە ئىتتىك مېڭىپ ئەپەندىنىڭ ئالدىغا ئۆتۈۋاپتۇ - دە، ئەپەندىگە سالام بېرىپ:

— ئەسسالامۇئەلەيكۇم ئەپەندى! — دەپتۇ ئىنچىكە ئاۋازى بىلەن.

ئەپەندى خۇشاللىق بىلەن ئۇنىڭغا يەنە بىر تال ياڭاق بېرىپتۇ. ئەپەندى كوچىنىڭ نېرىقى چېتىگە ئۆتە - ئۆتمەيلا، ھېلىقى بالا يەنە ئەپەندىنىڭ قېشىغا يۈگۈرۈپ كېلىپ بوم ئاۋاز بىلەن:

— ئەسسالامۇ ئەلەيكۇم ئەپەندى! — دەپتۇ. شۇنداق قىلىپ، ئۇ يەنە بىر تال ياڭاققا ئىگە بوپتۇ. ئەپەندى تار بىر

كوچىنىڭ ئاغزىغا كەلگەندە، ھېلىقى بالا يەنە يۈگۈرۈپ بې-رىپ، ئەپەندىگە سالام بېرىپ، بوغۇق ئاۋازى بىلەن:

— ھۆرمەتلىك ئەپەندى، نەگە ماڭدىڭىز؟ — دەپتۇ.

بۇ قېتىم ئەپەندى بۇ ئىشنىڭ سىرىنى بىلىپ قېلىپ:

— قارا سېنى، ئەدەپكە ياڭاق تېگىشىپ يېگىنىڭنى، ئۇنۇڭمۇ پۇتۇپ كېتىپتۇ، ماڭ، ئەمدى ياڭاق يېمىگىن! — دەپتۇ.

سېنى خۇش قىلاي دېگەن

ئەپەندىنىڭ بالىسىنىڭ مىجەزى ئىنتايىن غەلىتە بو-لۇپ، قەستەن دادىسى بىلەن قارشىلىشىدىكەن. دادىسى ئۇنى قىل دېسە، بۇنى قىلىدىكەن؛ بۇنى قىل دېسە، ئۇنى قىلىدى-كەن. بالىسىنىڭ مىجەزىنى ئوبدان چۈشىنىدىغان ئەپەندى، ئادەتتە ئوغلىغا تەتۈرچە گەپ قىلىدىكەن.

بىر كۈنى ئاتا ـ بالا ئىككىيلەن تۈگمەنگە بېرىپ ئۇن تارتىپ قايتىپ كېلىۋېتىپ، يېرىم يولدا بىر دەرياغا دۇچ كەپتۇ. ئۇلار دەريادىن كېچىپ ئۆتۈشكە مەجبۇر بوپتۇ. دەريانىڭ قاق ئوتتۇرىسىغا كەلگەندە، ئېشەك ئۈستىگە ئار-تىلغان بىر خالتا ئۇن بىر تەرەپكە قىڭغىيىپ قاپتۇ. ئەپەندى ئوغلىغا تەتۈرچە گەپ قىلىپتۇ.

— بالام، خالتىنى سۇغا تاشلىۋەت!

غەلىتە مىجەزلىك بالا دادىسىنىڭ گېپىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن، كۆڭلىدە: «مەن چوڭ بولۇپ مۇشۇ چاغقا كەلگۈچە، دائىم دادام بىلەن قارشىلىشىپلا كەپتىمەن، مۇشۇ بىر قېتىم دادامنىڭ دېگىنى بويىچە قىلىپ باقاي» دەپ ئويلاپتۇ. شۇ-نىڭ بىلەن دادىسىنىڭ دېگىنى بويىچە خالتىنى سۇغا تاشلىۋې-تىپتۇ.

غەزەپلەنگەن ئەپەندى:

— بالام، بۇ نېمە قىلغىنىڭ؟ — دەپ سوراپتۇ.

— دادا، مەن چوڭ بولۇپ مۇشۇ چاغقا كەلگۈچە بىرەر قېتىممۇ سېنىڭ گېپىڭنى ئاڭلاپ باقماپتىمەن، مۇشۇ قېتىم گېپىڭنى ئاڭلاپ، سېنى بىر خۇش قىلاي دېگەنتىم، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ ئوغلى.

此为试读，需要完整PDF请访问： www.ertongbook.com

خاتا ئويلاپ قاپتىمەن

بىر كۈنى، ئەپەندى ئوغلى بىلەن بىر يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋېتىپ، بىر توپ ئادەملەرنىڭ ئورنىدا توختىماي پىرقى-راۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ قاپتۇ. بۇ ئىش ئەپەندىگە ئىنتايىن قىزىقارلىق تۇيۇلۇپتۇ ۋە ئۇلارغا قېتىلىپ بىرلىكتە پىرقى-راشقا باشلاپتۇ.

ئەپەندى ئىنتايىن تېز پىرقىراپ، خەقلەرنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشىپتۇ. بىراق، كۆپ ئۆتمەي، بېشى ئايلىنىپ يىقىلىپ چۈشۈپتۇ. شۇ ئارىلىقتا بىر تالىپ ئەپەندىگە چاقچاق قى-لىپ:

— ئەپەندى، پىرقىرىغاندا، توختىماستىن بىر گەپنى تەكرارلىسىڭىز، ئايلىنىپ چۈشمەيسىز، — دەپتۇ.

— قايسى گەپنى؟ — دەپ سوراپتۇ ئەپەندى.

— ئېشىكىمنى ساڭا بېرىۋەتتىم دېسىڭىزلا بولدى، — دەپتۇ تالىپ.

ئەپەندى ئورنىدىن تۇرۇپ، ئاشۇ گەپنى تەكرارلىغىنى-چە، توختىماستىن پىرقىراپتۇ. پىرقىراش رىتىمىمۇ بارغان-چە تېزلىشىپ بېرىپتۇ، شۇنىڭ بىلەن كۆزى قاراڭغۇل-شىپ، هوشىدىن كېتىپتۇ.

كەچقۇرۇن بولغاندا، ئەپەندى هوشىغا كېلىپ قارىسا، تالىپمۇ، ئېشىكىمۇ غايىب بوپتۇ. شۇنىڭ بىلەن ئەپەندى ئوغلىغا:

— بالام، ئېشەك قېنى؟ سەن نېمىشقا ئۇنىڭغا قارىماي-سەن؟ هۇ يارىماس! — دەپ ۋارقىراپتۇ.

— بىرەيلەن كېلىپ ئېشەكنى ئېلىپ ماڭغانتى، يۇگۇ-

رۇپ سېنىڭ قېشىڭغا كەلسەم، سەن توختىماستىن ئېشى-
كىمنى ساڭا بېرىۋەتتىم، دەپ ۋارقىراۋېتىپسەن، مەن تېخى
سېنى ئېشەكنى راستتىنلا ئاشۇ ئادەمگە بېرىۋەتكەن ئوخشاي-
دۇ دەپ ئويلاپ قاپتىمەن، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ ئوغلى.

ئۇ تۆگە بولمىسا!

بىر كۈنى، ئەپەندى كوچىدا كېتىۋېتىپ، ئىككى بالىغا ئۇچراپ قاپتۇ. ئۇلاردىن بىرى ۋاي سېلىپ يىغلىغىلى تۇرۇپتۇ. ئەپەندى يىغلاۋاتقان بالىدىن سوراپتۇ:

— بالام، نېمىگە يىغلايسەن؟

— ئۇ مېنىڭ قولىقىمنى چىشلىۋالدى، — دەپتۇ بالا يەنە بىر بالىنى كۆرسىتىپ.

— يالغان، مەن چىشلىمىدىم، ئۇ ئۆزى چىشلىدى، — دەپتۇ يەنە بىر بالا.

— يالغان سۆزلىمە! ئۇ تۆگە بولمىسا، ئۆزىنىڭ قولىقىنى ئۆزى قانداق چىشلەيدۇ؟ — دەپتۇ ئەپەندى.

بەلكىم راست ئوخشايدۇ

ئەپەندى كوچىدا كېتىۋېتىپ، ياڭاق ئويناۋاتقان بىر توپ باللارنى كۆرۈپ قاپتۇ. ئەپەندى باللارنى ئەخمەق قىلماقچى بولۇپ، باللاردىن سوراپتۇ:

— باللىرىم، سىلەر ئاۋۇ كوچىنى كۆردۈڭلارمۇ؟

— كۆردۇق، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ باللار.

— ئاشۇ كوچىدا بىر ئادەم ھەربىر باللىغا بىر دوپپىدىن ياڭاق بۆلۈپ بېرىۋاتىدۇ، كېچىكمەي قالساڭلار، نېسىۋەڭلار-نى ئالالماي قالىسىلەر، — دەپتۇ ئەپەندى.

بۇنى ئاڭلىغان باللار خۇشاللىقىدا چۇرقىراشقىنىچە ئۇ كوچىغا يۈگۈرۈشۈپ كېتىپتۇ. ئەپەندى باللارنىڭ كەينىدىن بىر ھازا قاراپ تۇرغاندىن كېيىن، راست ياڭاق تارقىتىۋات-قان ئوخشىمامدۇ، دەپ ئويلاپ قاپتۇ - دە، ئۆزىمۇ باللار-نىڭ كەينىدىن يۈگۈرۈپتۇ.

ئاۋۋال مەن تەپتىم

گۆدەك ئەپەندى دوستلىرى بىلەن بىللە ئويناپ، زېرى-
كىشلىك ھېس قىلىپ، خېلىغىچە ئويۇنغۇدەك بىرەر ئويۇن
تاپالماپتۇ. ياشتا چوڭراق بىر بالا گۆدەك ئەپەندىگە:

— ئەگەر سەن دوپپاڭنى يەرگە قويۇپ تېپەلىسەڭ، بىز
سېنى بالىلارنىڭ پادىشاھى قىلىمىز، — دەپتۇ.

— بۇنىڭ نەرى تەس، قاراپ تۇرۇڭلار! — گۆدەك
ئەپەندى شۇنداق دېگىنىچە دوپپىسىنى يەرگە قويۇپ تېپىپ
ئۇچۇرۇۋېتىپتۇ. ئارقىدىنلا، بالىلارنىڭ ھەممىسى ئولى-
شىپ، گۆدەك ئەپەندىنىڭ دوپپىسىنى توپ قىلىپ تېپىپ
ئويناپتۇ.

كەچتە ئۆيگە قايتقاندا، گۆدەك ئەپەندىنىڭ ئاپىسى مەي-
نەتلىكتىن جۇلۇقى چىقىپ كەتكەن دوپپىنى كۆرۈپ:

— بىر ئوبدان دوپپا قانداق بولۇپ بۇنچىۋالا پاسكىنا
بولۇپ كەتتى؟ — دەپ سوراپتۇ.

— دوستلىرىم دوپپامنى توپ قىلىپ تېپىپ ئوينى-
دى، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ گۆدەك ئەپەندى.

— باشقىلار سې-
نىڭ دوپپاڭنى تېپىپ
ئوينىسا، سەن قاراپ
تۇردۇڭمۇ؟ — دەپ
ئاچچىقلىنىپتۇ ئاپى-
سى.

— ياق، ئاپا،
ئاۋۋال ئۆزۈم تەپتىم.

ئۇلار ئادەم چىشلەيدۇ

بىر قېتىم، موللا ئەپەندىدىن:

— مۈشۈك بىلەن ئىتنىڭ قانداق ئورتاقلىقى بار؟ — دەپ سوراپتۇ.

— ئۇلارنىڭ تۆت پۇتى بار، بىردىن قۇيرۇقى بار، ئاۋاز چىقىرالايدۇ، — دەپ جاۋاب بېرىپتۇ ئەپەندى.

— ئۇنداقتا، قايسى هايۋان ئىتقا ئوخشايدۇ؟ — دەپ سوراپتۇ موللا.

ئەپەندى ئازراق ئويلىنىۋالغاندىن كېيىن:

— باينىڭ بالىلىرى، ئۇلارمۇ ئوخشاشلا ئادەم چىشلەيدۇ، — دەپتۇ.

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com